

HISTORISK TIDSKRIFT
(Sweden)

131:2 • 2011

Redaktören har ordet

En vanlig uppfattning tycks vara att medeltidshistoriker är satta lite på undantag inom svensk historieforskning, liksom att äldrehistorisk forskning generellt under senare år har tappat mark till modernhistorisk forskning – framför allt 1800- och 1900-talshistoria som vanligen baserar sig på lingvistiskt och paleografiskt lättillgängliga källmaterial. I relativa termer stämmer detta säkert, men tack vare den kraftiga ökningen av den totala mängden historisk forskning under de senaste 50 åren kan knappast någon minskning av den medeltidshistoriska forskningen skönjas i absoluta tal – snarare tvärtom.

I föreliggande häfte av *Historisk tidskrift* vill redaktionen rikta fokus mot den livaktiga forskning om medeltiden som bedrivs i framför allt Sverige men även utomlands. Tre uppsatser, en litteraturöversikt, två avhandlingsrecensioner, en kortrecension och en konferensrapport, alla med medeltidstema, ingår i häftet, som därmed till och med kan göra anspråk på att utgöra ett litet temanummer om epoken.

De tre uppsatserna har något olika inriktning, vilket reflekterar medeltidsforskningens bredd med avseende på perspektiv. Henric Bagerius och Christine Ekholsts uppsats "Den politiska kärleken" utgör ett exempel på hur historiker under senare år i allt större utsträckning har börjat intressera sig för känslolivets historia – både vad gäller de existentiella dimensionerna av känslolivet och dess politiska och sociala betydelse. I Thomas Småbergs uppsats "Bland drottningar och hertigar" studeras översättningen och receptionen i Norden av medeltida litteratur, i synnerhet de så kallade Eufemiavisorna från 1300-talets början, och det höviska aristokratiska ideal som framträder i dessa. Herman Bengtsson och Christian Lovén, slutligen, lyfter fram försöken på 1320-talet att

lansera hertigarna Erik och Valdemar Magnusson som helgon i syfte stärka barnkungen Magnus Erikssons legitimitet. I samband med den diskussionen lämnar de också ett viktigt bidrag till en klassisk källkritisk fråga, Erikskrönikans datering.

Även om uppsatserna alltså anlägger olika perspektiv har de det gemensamt att de fokuserar på 1300-talet. Hertig Erik (och Erikskrönikan) figurerar också i alla tre uppsatserna; därför pryds omslaget till detta häfte av hertigens sigill.

För övrigt innehåller häftet tre debattinlägg och inte mindre än fem litteraturöversikter, som sträcker sig från medeltid till 1900-talshistoria. Två viktiga nyare böcker inom svensk historia uppmärksammas särskilt: det biografiska uppslagsverket *Svenska historiker: från medeltid till våra dagar* samt tredje delen av åttabandsverket *Sveriges historia*, vilken behandlar senmedeltiden och Vasatiden. Tio nya avhandlingar i historia recenseras också i häftet.

Det är min förhoppning att *Historisk tidskrift* i och med detta häfte kan bidra till att uppmärksamma den vitala medeltidsforskning som i skrivande stund bedrivs på olika håll.

Utrikespolitiska Institutet, Stockholm

STEFAN AMIRELL